

JOAKIM STRAND OM **BUDGETRIAN:** REKORDSTORA INFRASTRUKTURINVESTERINGAR TILL VASA VALKRETS!

SID.6

**HAMMAS-
PROTEESIT**

Erikoishammas-
teknikolta

- uudet kokoproteesit
- ottivisitys ja korjaus jopa odotassa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Solta ja varaa aikasi!

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

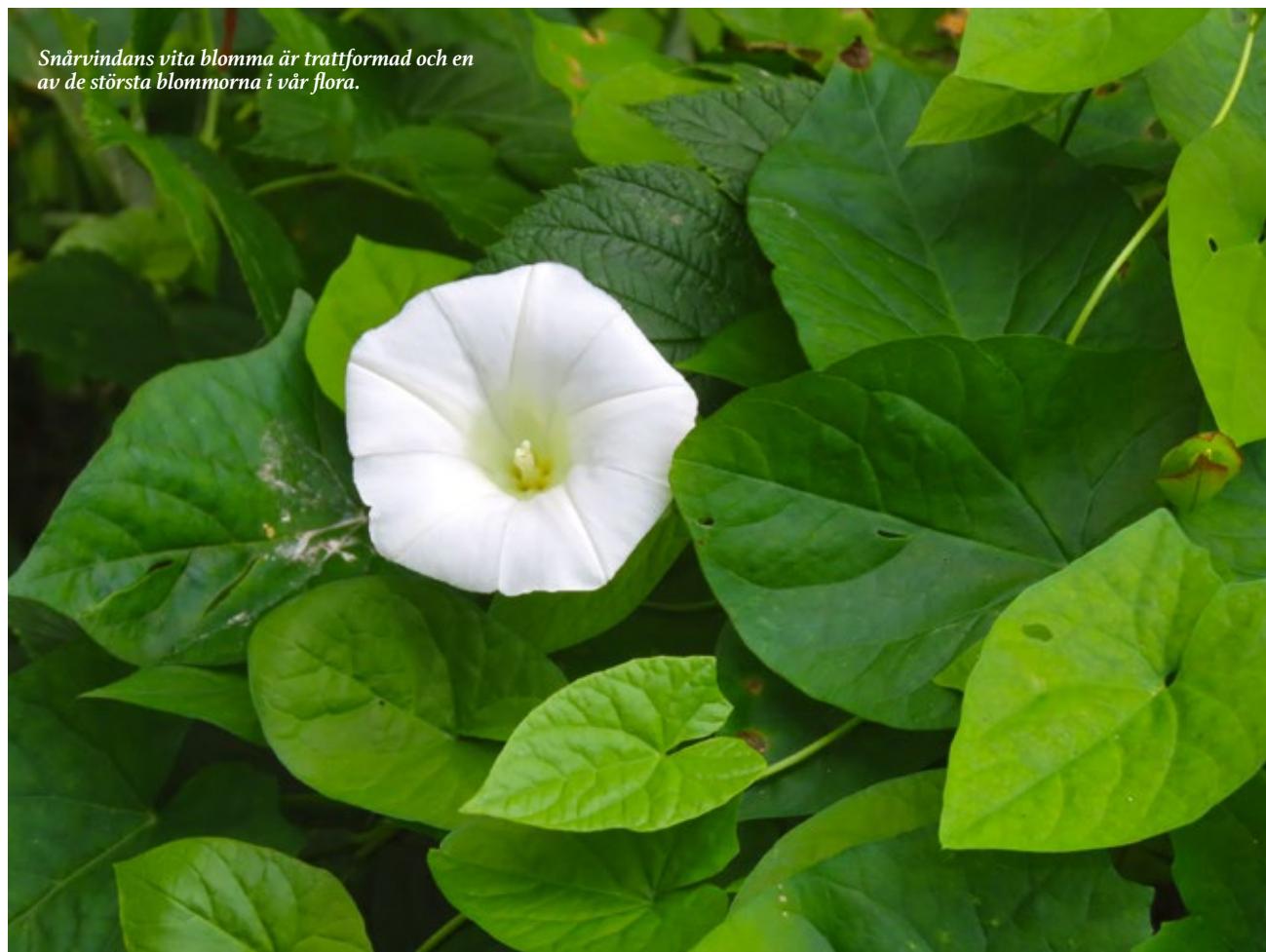
LAIHIA 477 0744
Kuoppatie 5

ALUEEN
HAMMAS

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

Snårvindans vita blomma är trattformad och en av de största blommorna i vår flora.

Rönnbladen som missfärgats med orangebruna fläckar av kvalster eller rotsvamp.

Hästhovens stora blad är fulla av hål som sniglar och snäckor åstadkommit.

SNÅRVINDANS TID

Sensommaren och förhösten är snårvindans tid. När många andra växter avslutar sin växtsäsong, sätter frö och förbereder sig för den kommande vintern, når snårvindan sin fulla längd och slår allt mera ut i blom. Snårvindan utmanar det avtagande ljuset och de mörknande nätterna med sina stora, vita blommor som slår ut i blom längs den långa vindlande stjälken.

Snårvindans blad sitter utströdda på stjälken med jämma mellanrum. De är pillika med hjärtlik bas, helbräddade och bildar ett vackert grönt mönster över den sensommartrötta grönska som snårvindan klättrar på. Ibland bildar den en tät matta av blad över hallonsnår och låga buskar, ibland klättrar den högt upp i unga träd som det fått fatt i under sin uppväxt på sommaren. Hela fyra meter lång kan snårvindan växa sig under en sommar. Endast humlet kan tävla i längd med snårvindan. Även humlet behöver stöd att klättra på. Om humlet saknar

träd att klättra på, gör den som snårvindan och väver in buskar och snår i en matta av stora blad på lång och seg stjälk.

Det är alltid lika uppmuntrande att möta blommande snårvinda i markerna, på snårfyllda backar, bakom uthus där floran får växa fritt, i något tätt syrenbuskage som får sköta sig själv i utkanten av en trädgård. De stora och trattformade blommorna lyser som vita trumpeter i grönskan, som är fläckad av sommatrötthet och perforerad av sniglars och fjärilslarvers outräckliga mumsande på gröna blad. Blad av många växter är utmärkt natursallad för sniglar, snäckor och larver, men snårvindans blad ser ut att få växa i fred för de många skarpmunnade salladsfrossarna. Eller har jag bara inte sett efter tillräckligt noggrant? Den möjligheten finns ju. Antagligen är det så.

Det finns så många andra blad att tugga i sig och som blir helt perforerade av hål. Det kunde jag konstatera under dagens vandring i sensommardagen. På ett ställe överväxt av hästhovens eller tussilagons

blad var de stora bladen fulla av hål efter sniglarnas och snäckornas nattliga frosserier. För hästhoven spelar det ingen större roll vid det här laget, för redan nu har hästhoven lagrat mängder med kolhydratrik näring i sina jordstammar, klara att reagera på vårens ankomst med många gula blomkorgar medan bladen läter vänta på sig.

Intill dagens första bestånd av blommande snårvinda, bredvid ett rödmålat vedliden av större mått, växer en vildros som brukar blomma flitigt i junisommaren. Nu pryds rosenbusken i stället av många röda nyponfrukter som tecken på att hösten är nära förestående. Snart kommer rosenbuskens gröna blad att färgas i gult, medan nyponen mognar till fulländning med många frön inuti nypollen. Allt medan snårvindan fortsätter att blomma tills nattfrosten slår till.

För rosenbusken gäller det att få fröna utspridda i markerna på något sätt. Här hjälper inte grönfinkarnas härfjänningar bland nyponen, för grönfinkarna äter

nyponfröna efter att ha öppnat nyponen med sina skarpa näbbar. Kanske något enstaka frö fastnar i näbbgipan eller på nyponkladdiga fötter och får sin chans att gro på ett stycke barmark. Bättre då att nyponen blir uppätna av rådjur, som under hösten brukar leta upp vildrosorna och mumsa i sig nyponen. Där har fröna en god chans att klara sig helskinnade genom rådjurets tarmkanal och får kanske till och med en bättra grobarhet under passagen genom rådjuret.

Hur snårvindan sprider sina frön under senhösten, då allt är över och frosten bränt grönkan både brun och grå, är en obesvarad fråga. De många blommorna på en snårvinda talar för en någorlunda god fröproduktion, men antagligen är det få frön unнат att falla ner på en liten bar fläck, där fröet kan gro och rota sig för ett mångårigt liv framöver. Snårvindan är en mångårig ört som lever vidare via sitt djupa rotssystem, och som sprider sig främst via sina rötter och rotbitar som råkar följa med jord som flyttas från en plats till en annan. År efter år skjuter rötterna upp nya gröna skott under försomrarna. Gröna skott som måste kämpa sig genom ris och snår för att nå ljuset och solens kraft och fritt utrymme högre upp.

Dagens andra snårvinda har hittat en ung rönn att klättra upp för. I vinklar och böjningar har snårvindan strävat uppå längs den armgrova stammen och via styva grenar. Trots sin ungdom har rönnen redan lyckats sätta bär till världen, redan saftigt mognande för att locka trastar och sidensvansar till kalas. Sidenvansarna låter vänta på sig en månad eller två. Det finns ju många rönnar i år med stora och bärtyngda klasar längs med sidenvansarnas flyttningsväg från nordliga häckningsplatser. Men trastarna har redan tullat hälften av den unga rönnens bärklasar. Det visar alla tappade rönnbär på marken.

På en låg kvist nära marken är alla blad missfärgade av orangebruna fläckar, inte som tecken på den annalkande hösten utan som en följd av att något kvalster ätit sig fram i bladen, eller kanske en rotsvamp som trivs och förökar sig på rönnblad. Det finns en mångfald kvalster, rotsvampar, steklar och gallmyggor som lever på och i blad på träd och buskar och förorsakar gallbildningar och filtväxt av olika slag på bladen. Att leva på och i blad är en hel värld för sig i naturen och visar bara att blad är en bra föda, som dessutom kan stimuleras till en extra

näringsrik tillväxt genom gallbildningar.

I en slänt längs den sandiga vägen står jag plötsligt framför ett tätt bestånd av blommande gulsporre, som vid det här laget borde ha sin blomning över för i år. Men slänten har varit utsatt för människans röjningsraseri tidigare under sommaren, då alla vilda växter av någon outgrundlig anledning skall mejas ner, kanske "för att det skall se mera städat ut". Ett märkligt argument som kantänka ger människan rätt att meja ner alla blommande örter på vägländer och dikeskanter under den fagraste tiden på sommaren, då de pollinerande insekterna är som mest beroende av de blommande växternas pollen och nektar. Nu tar gulsporren skadan igen och blommar senare än normalt.

Gulsporren är för övrigt en växt som passar alldelvis utmärkt i trädgården, där den trivs bäst på soliga och magra ställen. Det räcker med att man samlar in frön under hösten från utblommade exemplar och sår ut fröna i trädgården, så sköter gulsporren resten bara den får växa i fred för gräsklippare, kantrimmare och annat jox som vi härjar med i våra trädgårdar.

Även snårvindan är en tacksam blomsterväxt i trädgården. Råkar man få tag i frön så kan man etablera snårvindan via insådd, men det effektivaste sättet är nog att beröva vilda snårvindor en del av dess rötter under hösten och gräva ner dem i trädgården på lämpliga ställen. Eller varför inte skapa en hel spaljé av blommande snårvinda mot staket eller altanens räcke, där snårvindan snart bildar en skön bladvägg som i augustisommaren börjar blomma i vitt och fortsätter med det in på hösten.

Vill man satsa på snårvindans närmaste släkting, på åkervindan som har svagt rosafärgade och väldoftande blommor, så finns det rötter att gräva upp på åkermark här och var. Åkervindan har ett välutvecklat och djupt gående rotssystem som är omöjligt att utrotta utan gifter. Har man lyckats etablera åkervindan i sin trädgård, behöver man inte bekymra sig om dess fortlevnad. Den sköter sig själv och är framgångsrik i sin fortsatta levnad. På åkermark hålls den för ett ogräs.

Både åkervindan och snårvindan bör man vara förtjust i och välkomna med öppna armar, när man tar in dem i sin trädgård. Så pass framgångsrika och dominerande blir de snart i trädgården.

TEXT OCH FOTO: HANS HÄSTBACKA

Lukiolaiset ratkoivat avaruusdataan liittyviä liiketoimintahaasteita

Ryhmä Vaasan lyseon lukion opiskelijoita sekä lukiolla vierailevat italialaiset Erasmus+ -vaihto-opiskelijat aloittivat tämän lukuvuoden yrityjyyskasvatuksen opintonsa osallistumalla yritysleirille. Leiri toteutettiin avaruustemaisena liikeideakilpailuna ja sen järjestivät Vaasan yliopiston Digital Economy -tutkimusalusta ja avaruusdatalaboratorio yhdessä Merenkurkun avaruuskeskuksen, ESA BIC Finlandin sekä AuroraSpace- ja ORBIT-hankkeiden kanssa.

Avaruus ja liiketoiminta -kilpailussa professori **Heidi Kuusniemi** ja väitöskirjatutkija **Cem Özcan** antoivat opiskelijoille tietois-kuin satelliiteista, niistä saatavasta datasta, Euroopan unionin satelliittiohjelmista ja uudesta avaruustaloudesta. Tämän jälkeen opiskelijat saivat ideoida pienryhmissä, minkälaisista liiketoiminta he kehittäisivät. Jokaisessa liikeideassa piti jollain lailla hyödyntää satelliitteja, paikannusta tai kaukokartoitusta, mutta samalla piti pohtia myös tuotteen toimintaperiaatetta, kohderyhmää, markkinointia ja rahoitusta.

HYVIÄ KOKEMUKSIA YRITYSLEIRISTÄ

Vaasan lyseon lukion historian ja yhteiskuntaopin opettaja **Mika Jokiahon** kertoi, että vastaanvalaisia yritysleirejä on järjestetty jo

pitkään ja niistä on saatu hyviä kokemuksia. Oppimisen kannalta on erityisen tärkeää, että opiskelijat pääsevät itse innovoimaan ja soveltaamaan saamaansa tietoa tällaisessa minihackathonissa. Jokiahon mukaan tästä pitäisi soveltaa koulussa enemmän.

Tänä vuonna leiri järjestettiin kolmatta kertaa avaruustemalla yhdessä Vaasan yliopiston Digital Economy -tutkimusalustan kanssa.

– Tämä on ensimmäinen kerta, kun leirillä oli mukana vaihto-opiskelijoita ja koko tapahtuma toteutettiin englanninkielellä. Vaikka tämä oli suomalaisten ja italialaisten opiskelijoiden ensimmäinen yhteinen ryhmätyö, dynamiikka toimi mainosti ja opiskelijat olivat motivoituneita, Jokiahon toteaa.

Myös opiskelijat olivat tytyväisiä siihen, että heidän yhteistyönsä alkoi minihackathonilla ja he pääsivät tutustumaan toisiinsa ryhmätöiden merkeissä.

HYVIÄ IDEOITA JA ESITYKSIÄ

Yritysleirin toisen päivän pääteeksi opiskelijaryhmät pitchasivat ideansa tuomaristolle ja muille leiriläisille. Saimme kuulla viisi hienoa tuoteideaa, joissa kaikissa oli hyödynnetty satelliittidataa jossain muodossa. Tuotteet ratkaisivat liikenneruuhkiin, kalastukseen, työnvälitykseen, terveyteen ja maatalouteen liittyviä ongelmia.

Voittajaksi valikoitui **Oskari Rönkö**, **Alp Gezginin**, **Emanuele Falconin** ja **Gianluca Leon** idea WOOP, karttapohjainen sovellus, joka ratkaisee tekemättömät työt yhdistämällä palveluntarjoajat ja palvelun tarvitsejät. Onnittelut voittajille ja kiitos kaikille osallistujille!

Voittajatimi WOOP. / Vinnarlaget WOOP.

Heidi Kuusniemi esittelee opiskelijoille KvarkenSat-piensatelliittiä. / Heidi Kuusniemi presenterar KvarkenSat för studenter.

Gymnasieelever löste affärslöste affärs-utmaningar relaterade till rymddata

En grupp gymnasieelever från Vaasan lyseon lukio och italienska Erasmus+ utbytesstudenter som besöker gymnasiet startade sina studier i entreprenörskap detta läsår genom att delta i ett företagsläger. Lägret genomfördes som en affärsidétävling med rymdtema och det var anordnat av Vasa universitets forskningsplattform Digital Economy och rymddatalaboratorium samt Kvarken Space Center, ESA BIC Finland och projekten AuroraSpace och ORBIT.22

I tävlingen Rymd och näringsliv gav professor **Heidi Kuusniemi** och doktorandforskanen **Cem Özcan** studenterna information om satelliter, data som erhållits från dem, Europeiska unionens satellitprogram och den nya rymdekonomin. Efter detta kunde eleverna i små grupper utforma idéer om vilken typ av verksamhet de skulle utveckla. Varje affärsidé var tvungen att använda sig av satelliter, positionering eller fjärranalys på något sätt, men samtidigt måste produkten funktionsprincip, målgrupp, marknadsföring och finansiering beaktas.

GODA ERFARENHETER FRÅN FÖRETAGSLÄGRET

Mika Jokiaho, lärare i historia och samhällskunskap vid Vaasan lyseon lukio, berättade

att liknande företagsläger har anordnats under lång tid och man har fått goda erfarenheter från dem. När det gäller lärande är det särskilt viktigt att eleverna får förnya sig och tillämpa den kunskap de får i ett sådant minihackaton. Enligt Jokiaho borde detta tillämpas mer i skolan.

I år arrangerades lägret för tredje gången med rymdtema tillsammans med Vasa universitets forskningsplattform Digital Economy.

– Det är första gången som utbytesstudenter deltog i lägret och hela evenemanget genomfördes på engelska. Även om detta var det första gemensamma grupperbetet med finska och italienska studenter, fungerade dynamiken perfekt och eleverna var motiverade, säger Jokiaho.

Eleverna var också nöjda med att deras samarbete började med ett minihackathon och de lärde känna varandra genom grupperbeten.

BRA IDÉER OCH PRESENTATIONER

I slutet av affärsidéslägets andra dag presentrade studentgrupperna sina idéer för juryn och andra lägerdeltagare. Vi fick höra fem fantastiska produktidéer, som alla använde satellitdata i någon form. Produkterna löste problem relaterade till trafikstockningar, fiske, arbetsförmedling, hälsa och jordbruk.

Vinnarlaget blev **Oskari Rönkkö**, **Alp Gezgin**, **Emanuele Falcone** och **Gianluca Leos** idé WOOP, en kartbaserad applikation som löser oavslutade arbeten genom att koppla samman tjänstleverantörer och tjänstanvändare. Grattis till vinnarna och tack till alla deltagare!

Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpaceEco-projektissa. Se vahvis- taa uuden avaruustalouden innovaatioekosysteemiä Merenkurkun alueella.

Merenkurkun avaruuskeskus tarjoaa tuki- ja verkostointimahdollisuksia teollisuudelle, julkiselle sektorille ja tutkimukselle koko Merenkurkun alueella.

Kvarken Space Center grundades i projektet KvarkenSpaceEco. Det stärker New Space -innovationsekosystem i Kvarkenregionen.

Kvarken Space Center erbjuder stöd och nätverksmöjligheter för industrien, den offentliga sektorn och forskningen i hela Kvarkenregionen.

Co-funded by
the European Union

MINISTERI JOAKIM STRAND BUDJETTI- RIIHESTÄ: ENNÄTYSMÄÄRÄ INFRAINVES- TOINTEJA VAASAN VAALIPIIRIINI!

JOAKIM STRAND OM BUDGETRIAN: REKORDSTORA INFRASTRUK- TURINVESTERINGAR TILL VASA VALKRETS!

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Joakim Strand on tyytyväinen budgettineuvotteluiden tulokseen vuoden 2025 valtion budjetista. Hallituksen budjettipoliitikka keskittyy talouden vakauteen, työllisyyden, kasvun ja hyvinvoingtialvelujen turvaamiseen. Budgettineuvottelut eivät sisältäneet uusia leikkauksia.

Vuoden 2025 budjettiesitys sisältää valonpilkuja tulevaisuutta ajatellen, vaikka hallituskausi onkin toistaiseksi ollut osittain sopeuttamisen leimaama. Ehdotus sisältää muun muassa ennätysmäiset infrastruktuuriinvestoinnit Pohjanmaalla ja Vaasan vaalipiirissä, mikä ilahduttaa Strandia suuresti.

- Se, että varaaamme Vaasan yhteystielle yli 30 miljoonaa euroa, on suuri työvoitto, Strand sanoo.

Kaskisten-radan parantamiseen on varattu yhteensä 15 miljoonaa euroa. Lisäksi valtatie 8:aa parannetaan useilla osuuksilla, niin Pietarsaarella, Kokkolassa kuin Kristiinankaupungin kohdalla välillä Tiukka-Metsälä. Vaasan Satamatien suunnitelua jatkuu.

- Nämä investoinnit ovat erittäin tärkeitä sekä elinkeinoelämän kilpailukyvyn että ihmisten arjen kannalta, Strand sanoo.

Budjettikirjasta löytyy myös panostuksia digitalointiin, mikä muun muassa vahvistaa Kansallisarkisto Vaasassa. Myös vientiä edistävät organisaatiot, kuten Viexpo ja Suomalaisruotsalainen kauppakamari, saavat lisärahoitusta.

- Kulttuuri- ja kolmannen sektorin apurahat voitiin myös turvata suurelta osin, mikä myös ilahduttaa Strandia. Esimerkiksi Rikosuhripäivystyksen tärkeää työä saa jatkossakin tukea.

Europa- och ägarstyrningsminister Joakim Strand är nöjd med utfallet av budgetförhandlingarna kring statsbudgeten för år 2025. Regeringens budgetpolitik kretsar kring ekonomisk stabilitet, sys-selsättning, tillväxt och tryggande av välfärdstjänsterna. Budgetför-handlingarna innehöll inte nya nedskärningar.

Budgetförslaget för 2025 innehåller ljusglimtar för framtiden, trots att regeringsperioden hittills delvis präglats av anpassningar. Förslaget innehåller bland annat rekordstora infrastruktursatningar i Österbotten och Vasa valkrets, vilket gläder Strand stort.

- Att vi reserverar över 30 miljoner euro för Vasa förbindelseväg är en stor arbetsseger, säger Strand

Vidare förbättras riksväg 8 på flera sträckor, såväl kring Jakobstad, Karleby och i Kristinestad på sträckan Tjöck-Ömossa. Planeringen av Hamnvägen i Vasa går vidare. För förbättring av järnvägen till Kaskö reserveras hela 15 miljoner euro.

- Dessa satsningar är mycket viktiga såväl med tanke på näringslivets konkurrenskraft som människors vardag, berättar Strand

I budgetboken hittas också satsningar på digitalisering, som t.ex. stärker Riksarkivet i Vasa. Också exportfrämjande organisationer, som Viexpo och Finsk-svenska handelskammaren får tilläggsanslag.

- Kultur- och tredje sektorns anslag kunde tryggas till en stor del, vilket också glädjer Strand

Till exempel Brottsofferjourens viktiga arbete får fortsätningsvis stöd.

TEKOÄLYTAIDE - UUSIA MAHDOLLISUUKSIA JA HAASTEITA LUOVUUDELLE

Teknologian kehitys tuo mukanaan ennennäkemättömiä mahdolisuksia, ja tekoälytaide on yksi tämän päivän kiehtovimmista ilmiöistä. Helsingiläinen mediataiteilija Jukka Hautamäki on tunnettu innovatiivisista töistään, jotka yhdistävät tekoälyn, äänen ja elektroniikan luovasti. Hän on nähty tekoälytaiteen kehityksen lähtelä ja huomannut, kuinka teknologian saavutettavuus on kasvanut valtavasti viime vuosina.

Hautamäki korostaa, että vaikka tekoälytyökalut tarjoavat lähes rajattomat mahdolisuudet, niiden käyttö ei automaattisesti synnytä taidetta. Persoonallisen kädenjäljen ja oman ilmaisun löytäminen on edelleen keskeistä, aivan kuten perinteisessä maalaustaiteessakin.

Tämä herättää kysymyksen: voiko tekoäly korvata taiteilijan, vai onko se vain uusi työkalu luovuuden rikastuttamiseen?

Generatiivisen tekoälyn (GenAI) ansiosta kuka tahansa voi teoriassa luoda taidetta. Tämä ei kuitenkaan tee kaikista taiteilijoita. Hautamäen mukaan tekoälyn käyttö vaatii edelleen ymmärrystä ja luovutta, jotta sen avulla syntyy aidosti unikisia ja merkityksellistä ilmaisia. Hän itse hyödyntää tekoälyä omien mallien ja datasettien kouluttamiseen, mikä mahdollistaa henkilökohtaisen ja kokeilevan lähestymistavan.

Tekoälytaiteen tulevaisuus näyttää lupaavalta, mutta se myös haastaa perinteiset käsitykset taiteen arvosta ja aitoudesta. Hautamäki uskoo, että tekoäly tulee olemaan vain yksi työkalu muiden joukossa, mutta sillä voi olla syvälinen vaikutus taiteen muotoihin ja kokemukseen. Taiteen ja teknologian raja-japinnassa syntyvät uudet ilmaisumuodot voivat viedä meidät aivan uusille ulottuvuuksille.

Jukka Hautamäki luennoi elokuussa Wasa Future Festival tapahtumassa otsikolla: "Neuralisia jumalolentoja sokerimuodostelmissaan. Tekoäly kuvataiteessa." Luento oli osa Suomen Kulttuurirahaston Vauhdittamo-hanketta. Aiheesta lisää Wasa

Innovation Centerin tiede- ja teknologia-kanavalla Youtubessa (WIC Science Channel Suomi).

SINGER BERNINA[®]
EVA brother PFAFF
JUKI Husqvarna VIKING[®]

**Myynti ja huolto
Försäljning och service**

HALONEN ✓ Tammipiha-Ekgården
c 045 6566 659
www.halonen.com

BOCK'S JOULUPÖYTÄ 2024

ALKURUOAT

Leipävalikoima ja merisuolavoita L

Vihersalaattia ja talon salaattikastiketta M/G

Pähkinöitä, salaattisiemeiniä ja kuivattuja hedelmiä

Talon perunasalaatti L/G

Yrtti öljyssä marinoitua punajuurta & sinihomejuusto, paahdettua mantelia L/G

Metsäsienisalaattia talon tapaan M/G

Haudutettua punakaalta M/G

Kananmunan puolikkaat& mätä

Suolakurkuja, hunajaa, smetanaa, sipulia M/G

Graavi lohta ja sinappi-dressing M/G

Chef's katkarapuskagen L/G & saaristolaisleipää L

Lasimestarin silliä & sinappisilli M/G

Kokonaisia katkarapuja M/G

Keitettyä perunaa M/G

Tyrnicream L/G

Raippaluodossa savustettua lohta M/G

Napolin salami M,G

Maalaispâté M/G

Kardemumma mustaherukkahyytelö M/G

Härän paahtopaistia M/G

Paahdettua joulukinkkua ja talon sinppia M/G

PÄÄRUOAT

Yönylihaudutettua häränpaistia& konjakkipippurikastike L/G

Lohta & smetana piparjuurikermakastike L/G

Lanttulaatikkoa L/G

Porkkanalaatikkoa L/G

Talon paahdettuja kasviksia M/G

Bock'sin makkaraa L/G

Kermaperunaa L/G

JÄLKIRUOAT

Juustoja Manchego, Aura, Brie G, viikunahilloa M,G ja piparkakkujen L

Jouluinen tuorejuustokarpalokakku G/L

Kahden suklaan mousse L/G

Suklaakonvehteja G

Wasa kahvi & tee

PE-LA 49

€

RESERVATION: 0503777000

ANNE.SUOMALAINEN@BOCKSCORNERBREWERY.COM

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

centria
ammattikorkeakoulu

VAMK
VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU,
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KETSIMME YRITYKSIÄ

Kasvua ja kilpailukykyä yrityksille

PK-yritysten TKI-polku tarjoaa pk-yrityksille ainutlaatuisen mahdollisuuden kehittää kilpailukykyään ja löytää uusia kasvumahdollisuuksia. TKI-polussa tuetaan yritysten kasvua tarjoamalla asiantuntijakoulutuksia, työpajoja ja verkostoitumisilaisuuksia. Monipuolinen ohjelma kattaa mm. seuraavat teemat: *TKI-strategiat ja TKI-rahoitus, tuotteistaminen ja palvelumuotoilu, kiertoalos ja vastuullinen liiketoiminta, prosessien digitaalinen tehostaminen, tekoäly ja älykäs tiedonhallinta sekä kansainvälistyminen ja uudet markkinat.*

Tule mukaan! *Tanja Davidov, tanja-maria.davidov@vamk.fi, +358 207 663 660*

Namnet Fiskstranden härstammar från år 1890, men redan år 1867 lät kommerserådet C. G. Wolff bygga en stenbrygga i västra ändan av Vasaesplanaden.

Sedermera donerades bryggan till staden, och blev en viktig knutpunkt för handeln mellan stadsbor och skärgårdsbor. Den första fiskhallen stod färdig år 1906.

Samma år som stenbryggan blev färdig, inleddes regelbunden förbindelsetrafik mellan staden och Strömsö. I början av 1900-talet blev båttrafiken allt livligare, och 1908 trafikerade förbindelsebåtar sträckan mellan Vasa och bland annat Oravais, Replot, Björkö, Malax, Korsnäs och för att inte tala om trafiken till Sundom.

All denna trafik upphörde mellan åren 1975 – 1976, eftersom landhöjningen och de många grynnorna hade gjort rutterna för svåra att navigera.

Idag är Fiskstranden en populär mötesplats, speciellt sommartid med bland annat ett antal välbesökta restauranger.

Bilden är tagen 16.06.2024

TEXT OCH FOTO CHRISTIAN NYLUND

FISKSTRANDEN I VASA

LUNCHMENY

v 39

23.9 Måndag/maanantai:

Lihapullat kermakastikkeella/
Köttbullar med gräddsås (L, G)
Lohta valkoviinikastikkeessa/
Lax i vitvinssås (L, G)
Kasviscouscous/ Vegetarisk
couscous (L)
Persilja-peruna/ Persilja-potatis
(L, G)

Bock's lounasburger/ beef/ vege
& maalaisranskalaiset/ Bock's
lunchburgare/ beef/ vegetarisk
& lantpommes

v 40

30.9 Måndag/maanantai:

Kalkkunaleike cordon bleu ja
paprikamajoneesia / Kalkon
schnizel cordon bleu med papri-
kamajonnäs (L)

Tomaattikasatikkeessa haudu-
tettu unisei / Ugnsteg sejfilé
stuvad i tomater (L, G)

Kasvislasagne / Grönsakslasagne
(L)

Paahdettu peruna / Rostad
potatis (L, G)

Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset/Bock's
lunchburgare/ beef/vegetarisk &
lantpommes

20.9 Tisdag/tiistai:

Kanaa koskenlaskija-kastik-
keessa/ Kyckling i takbjälk-
ningssås (L, G)
Pinaatti juustotäytteinen
kalarulla ja smetanakastike/
Spenatostfylld fiskrulle och
gräddfilssås (L, G)
Kasviscouscous/ Vegetarisk
couscous (L)
Puikulaperunat/ Potatispinnar
(L, G)
Bock's lounasburger/ beef/
vege & maalaisranskalaiset/
Bock's lunchburgare/ beef/
vegetarisk & lantpommes

21.9 Onsdag/keskiviikko:

Ylikypsää possua kermakas-
tikkeessa/ Overmör grissteck i
krämig sås (L, G)
Paneroitua alaskanseitit ja
lime-majoneesi/ Panerad
alaskan sei med limemajonnäs
(L)
Kasviscouscous / Vegetabilisk
couscous (L)
Muusi/ Musa (L, G)
Bock's lounasburger/ beef/
vege & maalaisranskalaiset/
Bock's lunchburgare/ beef/
vegetarisk & lantpommes

26.9 Torsdag/torstai:

Talon possupata / Husets grissteck
(L, G)
Tilapiaa chilikastikkeella/ Tilapia
med chilisås (L, G)
Kasviscouscous/ Vegetarisk
couscous (L)
Valkosipuli-kermaperuna/
Vitlök-gräddpotatis (L, G)
Pannukakku, mansikkahillo ja
kermavaahto/ Pannkaka, sylt och
vispgrädde (L)
Bock's lounasburger/ beef/ vege
& maalaisranskalaiset/ Bock's
lunchburgare/ beef/ vegetarisk &
lantpommes

23.9 FREdag/perjantai:

Paahdettu possumfile curry-
kastikkeella/ Rostad grisfilé,
med currysås (L, G)
Paneroitu hietakampela ja tilli-
voikastike/ Panerad spätt och
dillsmörsås (L)
Kasviscouscous/ Vegetarisk
couscous (L)
Lohkoperunat/ Klyftpotatis
(L, G)
Bock's lounasburger/ beef/
vege & maalaisranskalaiset/
Bock's lunchburgare/ beef/
vegetarisk & lantpommes

1.10 Tisdag/tiistai:

Pippurinen härkäpata / Pepprig
oxstek (L, G)
Tempuraturkskaa tartar-kastik-
keella / Tempura-torsk med
tartarsås (L, G)
Kasvislasagne / Grönsakslasagne
(L)
Kermaperuna / Gräddpotatis
(L, G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset/Bock's
lunchburgare/ beef/vegetarisk &
lantpommes

2.10 Onsdag/keskiviikko:

Kanan paistia sweet&sour /
Kyckling stek med sweet & sour
sås (L, G)
Kummelikala ja tillikastiketta /
Kummelfisk med dillsås (L, G)
Kasvislasagne / Grönsakslasagne
(L)
Riisi / Ris (L, G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset/Bock's
lunchburgare/ beef/vegetarisk &
lantpommes

3.10 Torsdag/torstai:

Panupihvit sipulikastikkeella /
Panibiff med löksås (L, G)
Seifile lime-kermakastikkeella /
Seifile med limegräddsås (L, G)
Kasvislasagne / Grönsakslasagne
(L)
Pikkuperuna / Potatis (L, G)
Pannukakku, mansikkahillo ja
kermavaahto/ Pannkaka, sylt och
vispgrädde (L)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset/Bock's
lunchburgare/ beef/vegetarisk &
lantpommes

4.10 Fredag/perjantai:

Porsaanfile smetanakastikkeel-
la / Grisfilé med gräddfilssås
(L, G)
Uunissa paahdettu chililohi /
Ugnrostad chililax (L, G)
Kasvislasagne / Grönsäksla-
sagne (L)
Valkosipuliperunat / Vitlöks-
potatis (L, G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset/Bock's
lunchburgare/ beef/vegetarisk
& lantpommes

Lunch / Lounas 13,50 €, Lapset/barn (4-12 v 8 €)[0-4v 0€] sis. jäätelö/glass

Bock' LOUNASBURGER beef/vege & yrtilohkoperunat 14,50€/

Bock's LUNCHBURGARE nötkött/vegetarisk & örtklyftpotatis 15,50 €

Lunchen inkluderar en varierad salladbuffé & varm huvudrätt och Wasa kaffe/te, kex
Lounas sisältää monipuolisen salaattibuffetin & lämpimän pääruuan ja Wasakahvi/
tee, keksijä

SUOMEN PARAS OLUT

FINLANDS
BÄSTA ÖL

FINLAND'S
BEST BEER

VILLAGE SHOP

- * PALKITTUJA PANIMOTUOTTEITA
- * PAIKALLISESTI VALMISTETTUJA
- * LAADUKKAITA RUOAN RAAKA-AINEITA JA KÄSITÖITÄ
- * LAHJAPAKETIT
- * JOULULAHJAT
- * HENKILÖKOHTAINEN PALVELU
- * PRISBELÖNTA BRYGGERIPRODUKTER
- * LOKALT TILLVERKADE KVALITATIVA
- * MATRÅVAROR OCH HANTVERK
- * GÅVOPAKET
- * JULGÅVOR
- * PERSONLIG BETJÄNING

100% LOCAL! 100% LOCAL!

KAIKKI KOTIKOKKAILUUN BOCK'S KYLÄKAUPASTA! /
ALLT ÅT HEMMAKOCKEN FRÅN BOCK'S BYABUTIK!
KAIKKI LÄHI TUOTETTUJA! / ALLT NÄRPRODUCERAT!
#SUPPORTYOURLOCAL

AVOINNA TI-LA 12-18/
ÖPPET TI-LÖ 12-18

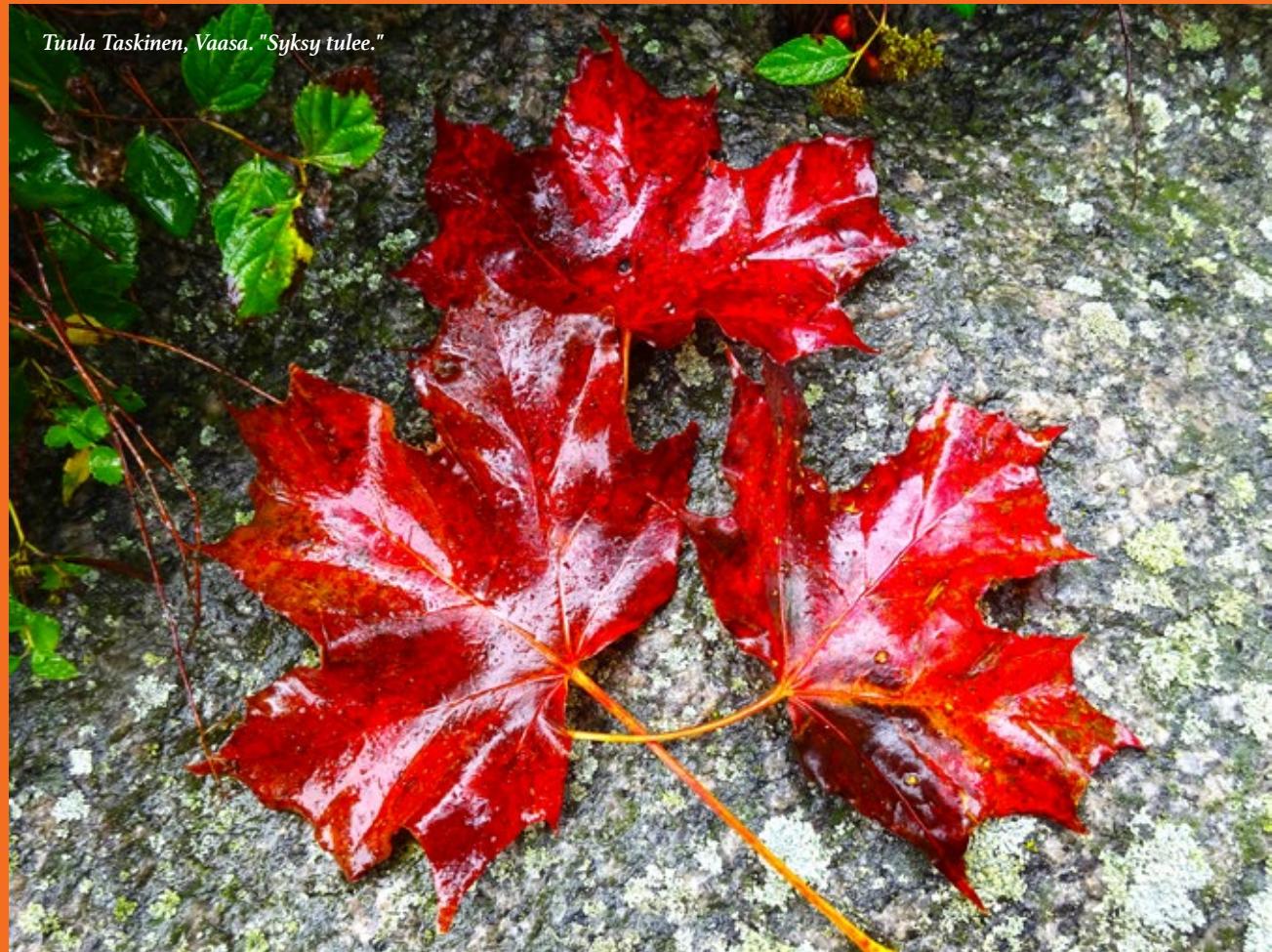
YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER:
IRA.MIKKONEN@BCV.FI, 050-5053507

digitalbum

Tuula Taskinen, Vaasa. "Syksy tulee."

Julkaisemme lukioiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähetämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen maega@upc.fi

Vi publicerar våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Boris Berts. "Kanna blomning på Värlax 20.8.2024"

Kari Kaihovirta. Sundomin lahti 4.9.024
tyyni meri (plågå)

Leena Minkkinen. "Superkuu 20.8"

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser:

Dzina Maiseichyk, 050 452 7007, mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Hans Hästbacka

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjlösningar – även mobila.

Ilmoitushinta tekssissä 1,70 Eur/pmm + alv. Annons i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC
media
COMMUNICATION CENTER

Paino / Tryck:

UPC
print
COMMUNICATION CENTER

observateur

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokeista, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. "Blogga" ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista julkaisiota kuvaan kohden, kerääntyy 1 pisti joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bocks'in kyläkauppaan.

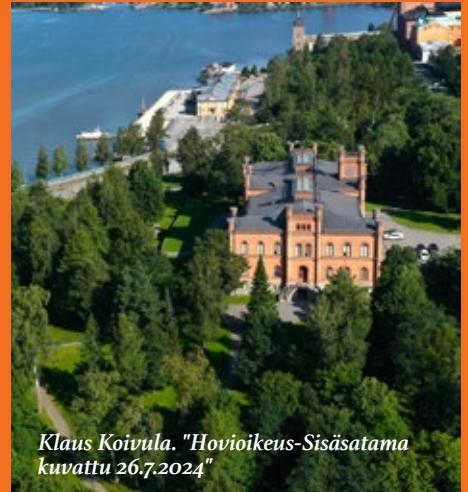
Ta en bild och kommentera kort – max 100 tecken – en händelse, ett evenemang, en naturupplevelse, en konstruktion, ett fenomen, ett föremål, ett faktum, - något som med en bild kanske får engagemang till stånd. "Blogga" fram Österbotten!

Sänd bilden och texten per mejl till mega@upc.fi märkt "Observateur".

För varje publicerat bidrag genereras 1 poäng vilket motsvarar 1 euro. När 10 poäng samlats, får man ett presentkort värde 10 euro till Bock's byabutik.

Markus Korpi. "Ukonilman jälkiä 30.8. gjædd."*

Klaus Koivula. "Hovioikeus-Sisäsatama kuvattu 26.7.2024"

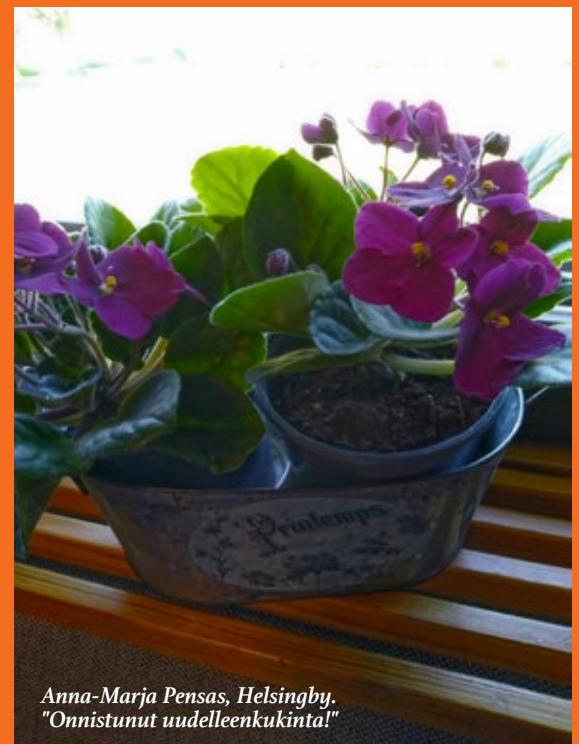
Matti Hietala, Lohtaja. "Upea auringonlasku lohtajalla 3.9.2024."

Esa Rönkä. "Kaupungin kesätyöläiset tauolla."

Christian Nylund, Vaasa. "Idag, fredag är det verkligen snudd på högsommarvärme här i Vasa. Klockan 13 var det hela 24 grader, och då passade segelfartyget, "Postjakten" på att ge sig ut på seglats på Norra stadsfjärden med endast vinden som drivmedel."

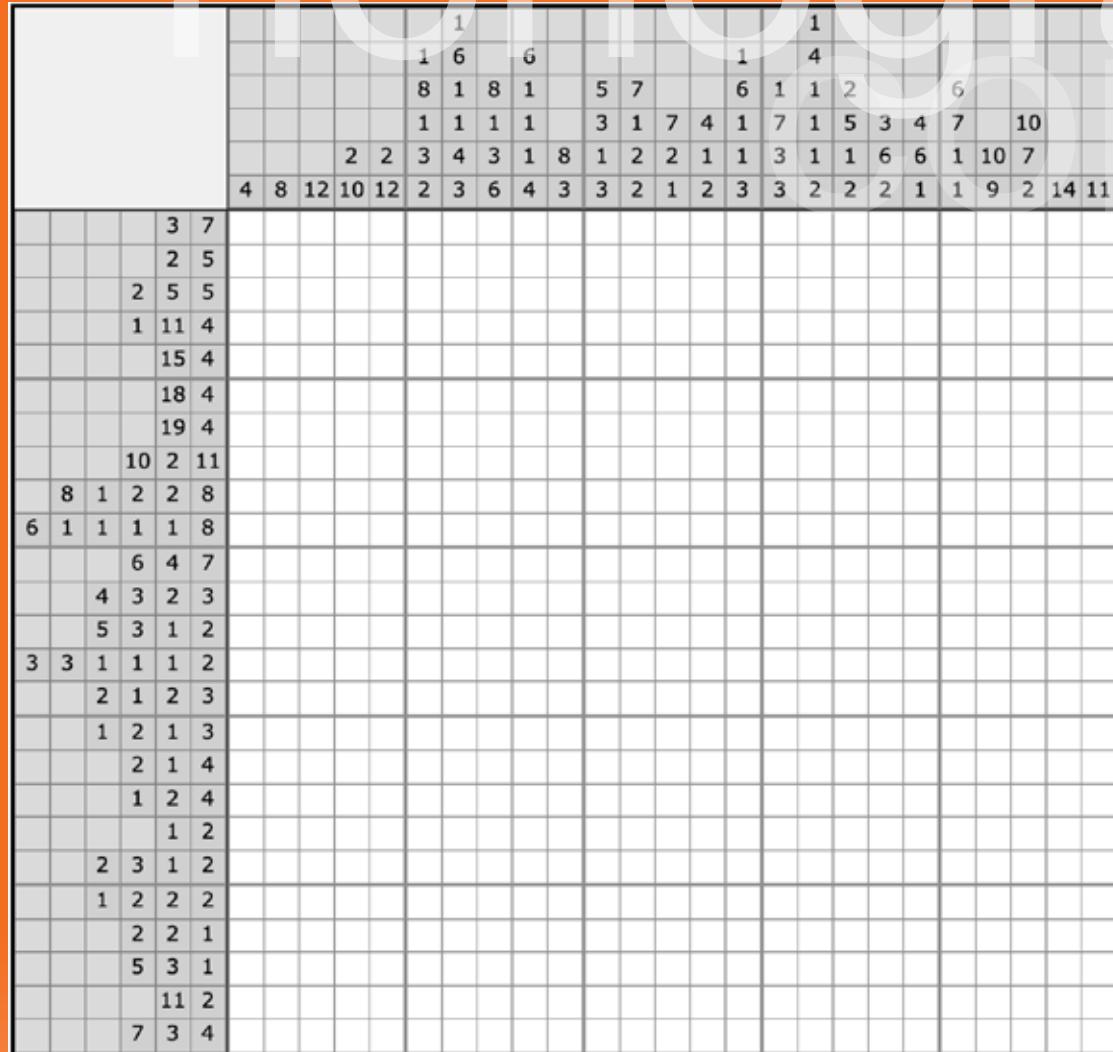
Anna-Marja Pensas, Helsingby. "Onnistunut uudelleenkukinta!"

sudoku

nonogram

JAPANSKT BILDKRYSS JAPANILAINEN RISTIKKO

SUDOKU

#1	6	1		7
	9	3		6, 8
			6	9
4	9	7, 8		2
	5		8	
8	4	5, 1		9
	1	5		
6	5		4	7
2		6	4	

#2	4	2		3	7
		8			
1	9	2, 5			
3	6	7, 2		8	9
		6			
4	9		3, 8, 6		1
			9, 5, 2		4
		7			
	4	6		9	5

#3	8	2		9	1			
		6		3	2			9
			5		2	3	1	
6		4						
3							2	
					4		5	
1	5	8		7				
9			6	8		5		
			2	3		1	8	

ZITZ

NONOGRAM RATKAISU / LÖSNING

V 34

BAZI & MAZI

RATKAISU / LÖSNING

#1	5	8	6	2	1	9	3	4	7
	7	2	9	3	4	5	1	6	8
1	3	4	7	8	6	9	2	5	
4	6	3	9	7	8	5	1	2	
9	1	5	6	3	2	8	7	4	
8	7	2	4	5	1	6	3	9	
3	4	1	5	9	7	2	8	6	
6	5	8	1	2	4	7	9	3	
2	9	7	8	6	3	4	5	1	

#2	8	4	2	9	1	3	7	6	5
	5	6	3	8	7	4	1	9	2
1	7	9	2	5	6	3	4	8	
3	5	6	7	2	1	4	8	9	
2	8	1	4	6	9	5	3	7	
4	9	7	5	3	8	6	2	1	
6	3	8	1	9	5	2	7	4	
9	2	5	3	4	7	8	1	6	
7	1	4	6	8	2	9	5	3	

#3	8	2	3	9	1	4	6	5	7
5	1	6	7	3	2	8	4	9	
7	4	9	8	5	6	2	3	1	
3	9	5	1	4	8	7	6	2	
2	8	1	3	6	7	4	9	5	
1	5	8	4	7	9	3	2	6	
9	3	2	6	8	1	5	7	4	
4	6	7	5	2	3	9	1	8	

BOCK'S OKTOBERFEST

Reservation for
the party hall is now online!
Get your table! Cheers!
<https://bockscornerbrewery.com/fi/event>

reserve at:
+358 50 3777000
anne.suomalainen@
bockscornerbrewery.com

20-21.9

FIN:

Vaihtoehto 1: Varaa pöytäsi
juhlasalissa (vähintään 4 hlöä)
5 € / hlö

Vaihtoehto 2: 29 € / hlö
(vähintään 4 hlöä), sisältää
pöydän juhlasalissa, 1 L Oktoberfest
oluen ja yhden Oktoberfestatun

Vaihtoehto 3: 39 € / hlö
(vähintään 4 hlöä), sisältää
pöydän juhlasalissa, 1 L Oktoberfest
oluen, yhden Oktoberfest hatun ja yhden Nyytöpossuburgerin tai Currywurstin
(vege vaihtoehto on myös mahdollista)

Saavu paikalle klo 20:00 mennessä - tämän jälkeen pöytäsi
annetaan drop in vieraille!

SWE:

Alternativ 1: Boka bord i
festhallen (minst 4 pers)
5 €/pers

Alternativ 2: 29 € / pers
(minst 4 pers), inkluderar
bord i festhallen, 1 l Oktober-
fest öl och en Oktoberfest
hatt

Alternativ 3: 39 € / pers
(minst 4 pers), inkluderar
bord i festhallen, 1 l Oktober-
fest öl, en Oktoberfest hatt
och en Pulled Pork Burgare
eller Currywurst (vegetariskt
alternativ finns även)

Anländ innan kl 20! Efter det
ges ert bord åt drop-in gäster!

ENG:

Option 1: Reserve your table
in the party hall (min. 4 pers)
5€ per pers

Option 2: 29€ / pers (min. 4
pers), includes a table in the
party hall, 1 l Oktoberfest
beer and 1 Oktoberfest hat

Option 3: 39 € / pers (min 4
pers), includes a table in the
party hall, 1 l Oktoberfest
beer, 1 Oktoberfest hat and 1
Pulled Pork Burger or Curry-
wurst (vege option possible)
Pick up the table until 20:00,
after that the table will be
given away to drop in public!